

Toekomst aan de boter- en kaasfabrieken ?

De boterfabriek, ziedaar onze toekomst; de boterfabriek naast de broodfabriek, misschien eerlang naast de kaasfabriek. Inderdaad, het middel is zoo eenvoudig, het ligt zoo voor de hand, dat men zich verwondert dat het niet reeds sedert lang is toegepast. Wij zullen volstrekt niet beweren, dat ook in boter- en kaasfabrieken niet met het fabrikaat geknoeid en slecht bereide boter en kaas vervaardigd en in den handel gebracht kan worden. Maar het gevaar hiervoor is minder groot dan wanneer men deze fabricatie uitsluitend aan de eigenwijsheid, de eigzinnigheid en de hebzucht van ettelijke honderden producenten in het klein overlaat. Eene groote fabriek heeft eene reputatie op de markt op te houden, terwijl niemand er naar vraagt of weten kan wie van deze massa anonieme boter- en kaasmakers de knoeyers en de vervalschers zijn. Het is genoeg te weten, dat de slechtst bereide en onduurzaamste boter de Hollandsche boter is, en dit is ook genoeg om de Hollandsche boter van de markt te weren.

De informatiën der heeren Van Beyma, Pasma en Walma vullen de mededeelingen der Maatschappij van nijverheid aan. Deze heeft aangetoond, dat de tegenwoordige Hollandsche boterbereiding knoeiwerk is; de heeren Van Beyma, Pasma en Walma komen ons berichten hoe men om uitstekende boter te verkrijgen, haar bereiden moet. Zullen wij, na dit alles vernomen te hebben, lijdelijk met de handen in den schoot blijven zitten, zuchtende dat alweder een stukje nationale roem voor ons is verloren gegaan? dat wij met onze boter ook alweder nergens eene goede figuur - om niet te zeggen eene zeer slechte figuur - maken? Of zullen wij, met den heer Van der Kellen overtuigd, dat Nederland nooit eene goede figuur zal maken „tenzij onze nijverheid (hier onze boter-nijverheid, onze boter- en kaasproductie) een geheel anderen weg insla, als zij tot nu toe gevolgd heeft,” dien geheel anderen weg inslaan?

Beter beslag is niet te bekomen met stilzitten en afwachten. Nederland moet, om ons thans tot het onderwerp der boter-productie te bepalen, dezelfde middelen tot verheffing van zijn boterfabrikaat aanwenden, welke **Denemarken** met zulk een schoon gevolg voor de zijne heeft aangewend en nog aanwendt.

Dit is slechts eene zaak van willen, want aan kapitaal om eene groote boterfabriek op te richten ontbreekt het, ons niet. Inmiddels zullen, hopen wij, de heeren die zoovele belangrijke inlichtingen van hun onderzoek in Zweden en Denemarken hebben medegebracht, de resultaten dezer enquête wel ter kennis van het algemeen gelieven te brengen.